

Wymagania edukacyjne z języka polskiego zakres podstawowy i rozszerzony

Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń potrafi:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń sprostał wymaganiom na niższy stopień oraz potrafi:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń sprostał wymaganiom na niższe stopnie oraz potrafi:	Wymagania na oceny bardzo dobrą Uczeń sprostał wymaganiom na niższe stopnie oraz potrafi:	Wymagania na oceny celującą Uczeń sprostał wymaganiom na niższe stopnie oraz potrafi:
<p>Wiadomości</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyporządkować autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich wskazanych w podstawie programowej; - określić ramy chronologiczne omawianych epok; - objaśnić znaczenie nazw omawianych epok literackich; - wskazać podstawowe cechy najważniejszych omawianych gatunków literackich; - wskazać cechy postaw i wzorców osobowych charakterystycznych dla danej epoki; - wskazać cechy prądów umysłowych i artystycznych; - posługiwać się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami; - streścić główne wątki utworów epickich i dramatycznych z listy lektur obowiązkowych; <p>Umiejętności</p>	<p>Wiadomości</p> <ul style="list-style-type: none"> - odtworzyć definicje pojęć teoretyczno-literackich ; - wskazać podstawowe cechy gatunków; - powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami historycznymi omawianej epoki; - wskazać związki omawianych epok z wcześniejszymi; <p>Umiejętności</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisać motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów; - scharakteryzować wzorce osobowe i postawy bohaterów, odwołując się do omówionych utworów literackich; - scharakteryzować podstawowe prądy artystyczne i umysłowe oraz hasła programowe i idee poszczególnych epok, odwołując się do omówionych utworów literackich; 	<p>Wiadomości</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić definicje pojęć teoretyczno-literackich ;związanych z omawiana epoką i lekturą; - wskazać w tekście literackim podstawowe cechy gatunków; - powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami historycznymi omawianej epoki; wskazać i wyjaśnić związki omawianych epok z wcześniejszymi <p>Umiejętności</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać związki literatury z wydarzeniami historycznymi, kulturą i sztuką oraz filozofią omawianych epok; - porównać wzorce osobowe, kreacje bohaterów oraz wizję świata i człowieka w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich; 	<p>Wiadomości</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienić głównych twórców kultury i ich dzieła w omawianych epokach; - swobodnie posługiwać się cytatami; - przedstawić ewolucję bohatera literackiego oraz wybranych gatunków literackich na podstawie omawianych utworów; <p>Umiejętności</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić funkcje motywów antycznych i symboli biblijnych w poznanych utworach literackich; - rozpoznać nawiązania do tradycji we współczesnym utworze literackim lub filmie; - formułować wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego tekstów literackich; - samodzielnie gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedziach ustnych (i 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystać wiedzę poza podręcznikową podczas lekcji; -przeprowadzić dyskusję problemu - prezentować swoje poglądy, umiejętnie posługiwać się wiedzą samodzielnie zdobytą, świadcząca o dużej erudycji; - formułować wnioski dojrzałe, wnikliwe; - stawiać hipotezy badawcze; - polemizować, by obronić własne stanowisko, szukając wciąż nowych argumentów.

<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne w utworach literackich omawianych epok; - scharakteryzować bohaterów literackich; - przekazywać efekty swej pracy na lekcjach w komunikatywny sposób; - umiejętnie przywoływać cytaty z tekstów literackich do wypowiedzi własnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować wizję świata i człowieka w poszczególnych epokach, odwołując się do omówionych utworów literackich; - wskazać i opisać najważniejsze charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich omawianych epok; - określić tematykę i problematykę omówionych utworów; - prezentować na lekcji zagadnienia wcześniej przygotowane w domu; - podejmować próby włączenia się do dyskusji. 	<ul style="list-style-type: none"> - scharakteryzować koncepcję artysty i zadania sztuki w omawianych epokach, odwołując się do utworów lit; - wskazać dominantę kompozycyjną i myślową oraz dokonać analizy typowego dla epoki i autora utworu lit; - zająć i uzasadnić stanowisko w dyskusji z odwołaniem się do utworu, cytatu, kontekstu lub wiedzy o epoce; - formułować wnioski, uogólnienia i argumenty, prezentując swój punkt widzenia; - ocenić bohaterów literackich w kontekście epoki, zwracając uwagę na ich komplikację psychologiczną i uwikłania w problemy moralne, społeczne; - komponować w trakcie zajęć dłuższe wypowiedzi w sposób zwarty, logiczny, uporządkowany; - wypowiadać się płynnie, poprawnie pod względem stylistycznym i gramatycznym. 	<p>pisemnych) materiały dotyczące różnych dziedzin sztuki;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego: posługując się biegle terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką; rozpoznając przenośne znaczenia dzieła (metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne); - dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła sztuki (w tym tekstu lit.), ze wskazaniem funkcji środków specyficznych dla danej dziedziny sztuki; - wykazać się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną; - odwoływać się do opinii autorytetów (historyków literatury, filozofów...) dla obrony własnego stanowiska; - dowodzić własnej racji w ocenie dzieł sztuki; - dokonać syntezy twórczości literackiej (epoki, autora, prądu); - dokonać pisemnej parafrazy i stylizacji literackiej tekstu. 	
--	---	--	--	--

